

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10SZa/10/2016
Identifikačné číslo spisu:	1016200631
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1016200631.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: U. B. B., nar. XY, štátna príslušnosť C., t.č. umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Banská Bystrica, Sládkovičova 25, Banská Bystrica, o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. PPZ-HCP-BB5-6-006/2016-AV zo dňa 17. marca 2016, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sp/5/2016-42 zo dňa 21. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sp/5/2016-42 zo dňa 21. apríla 2016 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie č. PPZ-HCP-BB5-6-006/2016-AV zo dňa 17. marca 2016, ktorým odporca rozhodol o predĺžení lehoty zaistenia navrhovateľa podľa § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“), do 17. septembra 2016, na čas nevyhnutne potrebný, teda na dobu realizácie výkonu administratívneho vyhostenia, ktoré mu bolo uložené vykonateľným rozhodnutím odporcu č. PPZ-HCP-BB5-23-012/2015-AV zo dňa 18. septembra 2015 a navrhovateľ bol ponechaný v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov v Medveďove. Účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

Krajský súd v ďalšom uviedol, že zo spisového materiálu zistil skutkový a právny stav. Následne v podrobnostiach opísal priebeh konanie pred správnym orgánom.

Vzhľadom na uvedené konštatoval, že preskúmané rozhodnutie ako aj konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia je plne v súlade so zákonom o pobyte cudzincov, ako aj so správnym poriadkom. Odporca podľa krajského súdu pred jeho vydaním riadne zistil skutkový stav podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, odôvodnenie rozhodnutia je dostatočne zrozumiteľné, obsahujúce všetky zákonom požadované náležitosti (§ 47 správneho poriadku), ako aj uvedené skutočnosti, ktoré boli podkladom na vydanie rozhodnutia, a je z neho zrejmé akými úvahami bol vedený odporca pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s vyjadreniami navrhovateľa, a preto preskúmané rozhodnutie krajský súd podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

II.

Zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že rozsudok krajského súdu považuje za nezákonný a nesprávny z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a zmätočnosti, a to z dôvodu § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.

K nepreskúmateľnosti a zmätočnosti rozsudku krajského súdu uviedol:

S poukazom na úpravu obsiahnutú v ustanovení § 157 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. považoval rozsudok krajského súdu za nepresvedčivý z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a zmätočnosti, a to práve s ohľadom na odôvodnenie predmetného rozsudku. Poukázal na rozsah odôvodnenia, ktoré predstavuje základnú náležitosť rozhodnutia v zmysle O.s.p. s tým, že práve v odôvodnení súdneho rozhodnutia a v jeho presvedčivosti sa prejavuje spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.

Uviedol, že z nálezu Ústavného súdu SR III. ÚS 119/03 vyplýva, že ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie všeobecného súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

Odkázal aj na rozhodnutie R 37/1985, v ktorom je uvedené: „Výklad opodstatnenosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku má obsahovať odôvodnenie rozsudku. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozsudku; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Ustanovenie § 157 ods. 2 OSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozsudku. Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozsudku sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné a výstižné prednesy účastníkov a ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočnosti, ktoré mal za preukázané, a právne posúdenie zisteného skutočného stavu podľa zákonných ustanovení.“

Podľa navrhovateľa zo štruktúry rozsudku krajského súdu vyplýva, že po uvedení skutkových okolností prípadu, sumarizácii rozhodnutia odporcu a vyjadrení účastníkov konania sa samotné odôvodnenie rozsudku krajského súdu (vlastný text súdu) nachádza na predposlednej strane rozsudku, obsahujúc spolu jedenásť všeobecných odsekov.

V ďalšom navrhovateľ skonštatoval, že vlastný text rozhodnutia krajského súdu neobsahuje žiadnu nadväznosť na konkrétne aspekty prípadu navrhovateľa a predstavuje iba všeobecné tvrdenia súdu (ktoré by mohli byť súčasťou ktoréhokolvek iného súdneho rozhodnutia v podobnej veci s podobným výsledkom) opierajúce sa o zákonný text a to bez zohľadnenia a vyzdvihnutia osobitných okolností prípadu navrhovateľa a rozhodnutia odporcu.

V rozsudku krajský súd odmietol všetky námietky navrhovateľa (spoľahlivo nezistený stav veci, dĺžka zaistenia, riziko úteku a aplikácia alternatív a iné) bez toho, aby presvedčivo reagoval na argumenty navrhovateľa uvedené v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu. Nepreskúmateľnosť záverov

odôvodnenia rozsudku krajského súdu spočíva podľa navrhovateľa aj v tom, že krajský súd vo svojom rozsudku vôbec nereagoval ani na jednu námietku navrhovateľa.

Zvlášť poukázal na námietku spoľahlivo zisteného skutkového stavu odporcom a vady v konaní odporcu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. K tomu dodal, že tvrdenie krajského súdu o tom, že odporca pred vydaním napadnutého rozhodnutia riadne zistil skutkový stav podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku je len všeobecným tvrdením, ktoré v sebe, ani v nasledujúcich častiach rozsudku, neobsahuje dôvody ani úvahy, na základe ktorých k takémuto záveru krajský súd dospel.

Navrhovateľ poukázal, že už vo svojom opravnom prostriedku zo dňa 31. marca 2016 poukázal na nedostatočné zistenie skutkového stavu a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporcu pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Skutočnosť, že samotné úkony smerujúce k realizácii výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení, za účelom výkonu ktorého bol navrhovateľ zaistený, nezodpovedajú výroku tohto rozhodnutia a tým pádom dochádza k porušovaniu princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva obsiahnutému v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky považoval navrhovateľ za pochybenie, ktoré samo o sebe odôvodňuje zrušenie napadnutého rozhodnutia odporcu. Poukázal ešte na skutočnosť, že nielenže odporca uskutočňuje úkony smerujúce k vyhosteniu bez akéhokoľvek zákonného podkladu v podobe rozhodnutia o administratívnom vyhostení do krajiny pôvodu, ale navyše v konaní o predĺžení lehoty zaistenia ani nepreskúmal prekážky vyhostenia vo vzťahu k navrhovateľovej domovskej krajine riadnym spôsobom, na základe čoho nezistil dostatočne skutočný stav veci a rozhodnutie v tejto časti ani neodôvodnil.

Ďalej poukázal na povinnosť odporcu v konaní o administratívnom vyhostení a v konaní o zaistení, resp. predĺžení lehoty zaistenia, ktorá mu vyplýva z § 81 zákona o pobyte cudzincov, a to konkrétne povinnosť preskúmať existenciu prekážok vyhostenia vo vzťahu ku krajine, do ktorej odporca mieni realizovať administratívne vyhostenie. Navyše sa odporca v napadnutom rozhodnutí nikde nezaoberal vyhodnotením možných prekážok spojených s realizáciou vyhostenia do krajiny pôvodu. Zároveň poukázal na svoje vyjadrenia zo dňa 18. septembra 2015 a 18. marca 2016, kde opakovane uviedol obavy z návratu do krajiny pôvodu, čo odporca nijakým spôsobom nezobral do úvahy.

V súvislosti s uvedeným dal do pozornosti, že v opravnom prostriedku doložil informácie o bezpečnostnej situácii v krajine pôvodu, ktoré preukazujú, že jeho obavy o život v prípade návratu do krajiny pôvodu sú odôvodnené. Právny názor Najvyššieho súdu Veľkej Británie týkajúci sa nútených návratov uviedol v spojitosti so skutočnosťou, že v jeho prípade by nútený návrat do oblasti Anbar (pod ktorú spadá aj mesto I., odkiaľ pochádza) predstavoval riziko, že bude vystavený skutočnej hrozbe neselektívneho násillia, ktoré by mohlo vyústiť do závažnej ujmy. Zároveň uviedol, že v jeho prípade by ani nútený návrat a vnútorné presídlenie do Bagdadu v rámci Iraku nebolo primeraným, ako aj na skutočnosť, že najaktuálnejšie správy z oblasti Bagdadu a jeho okolia potvrdzujú neustále sa zhoršujúcu bezpečnostnú situáciu. Ani s touto námietkou sa krajský súd nijakým spôsobom nevysporiadal.

Ďalej sa vyjadril k stanovisku odporcu zo dňa 08. apríla 2016, ktoré mu aj napriek jeho žiadosti nemalo byť do dnešného dňa doručené. K odporcom uvádzaným skutočnostiam poznamenal, že hoci možno ÚPZC Medved'ov do dnešného dňa neobdržalo odpoveď z Maďarska vo veci jeho vyhostenia, ale samotný odporca takúto odpoveď obdržal vo vzťahu k jeho žiadosti o readmisiu (vedená pod č. PPZ-HCP-BB5-23-016/2015-AV zo dňa 18.09.2015 o 16:30 - odporca túto žiadosť odoslal po vydaní rozhodnutia o administratívnom vyhostení a zaistení). Z uvedeného navrhovateľ vyvodil, že hoci mu odporca vydal rozhodnutie o administratívnom vyhostení, tak toto vyhostenie mal v úmysle realizovať prostredníctvom readmisie. Odpoveď na jeho žiadosť o readmisiu mu bola doručená už dňa 16. októbra 2015 zo strany maďarského úradu pre imigráciu a štátne občianstvo, v ktorej sa uvádza, že odovzdanie navrhovateľa na základe readmisnej dohody nebude možné z dôvodu, že nebolo hodnoverným spôsobom preukázané, že by na územie Slovenskej republiky neoprávnene vstúpil z územia Maďarskej

republiky. Na tomto mieste navrhovateľ uviedol, že uvedenú skutočnosť preukázal v prílohe č. 3 k opravnému prostriedku proti rozhodnutiu o predĺžení lehoty zaistenia, na základe čoho argumentoval, že samotný účel jeho zaistenia dávno pominul.

Podľa navrhovateľa readmisia predstavuje len spôsob výkonu administratívneho vyhostenia procesne zjednodušenou a rýchlejšou formou na základe bilaterálnej medzinárodnej zmluvy medzi príslušnými zmluvnými štátmi. Odporca preto nemôže ďalej tvrdiť, že úkony uskutočňované zo strany ÚPZC Medved'ov smerujúce k vyhosteniu navrhovateľa do Maďarska sú naďalej efektívne a účelné. Navrhovateľ mal za to, že ak ho Maďarsko odmietlo prijať na základe readmisie z dôvodu, že nebolo hodnoverným spôsobom preukázané, že by na územie Slovenskej republiky neoprávnene vstúpil z územia Maďarska, tak Maďarsko, ako krajina tranzitu v prípade navrhovateľa nebude súhlasiť s tým, aby bol na ich územie vyhostený ani iným spôsobom ako prostredníctvom readmisie.

Poukázal na to, že samotné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odporcu odporuje s vyjadrením odporcu k opravnému prostriedku navrhovateľa o tom, že ÚPZC Medved'ov naďalej vykonáva úkony smerujúce k vyhosteniu do Maďarska, keď navrhovateľovi bola lehota zaistenia predĺžená za účelom vyhostenia do domovskej krajiny. Zdôraznil, že výkon vyhostenia nemá byť pre odporcu a ÚPZC Medved'ov hrou, do ktorej krajiny sa im „podarí“ cudzinca vyhostiť, ale že v danom prípade konajú s človekom a to s človekom, ktorý má odôvodnené obavy z návratu do krajiny pôvodu. Tento stav právnej neistoty je pre navrhovateľa, za situácie kedy je už ôsmym mesiacom pozbavený na osobnej slobode, neznesiteľný. Neustále trpí úzkosťou - či?, kedy?, a kam? bude nakoniec vyhostený.

Ďalej uviedol, že odporca sa v rozhodnutí o administratívnom vyhostení, s určenou krajinou vyhostenia Maďarsko, nezaoberal prekážkami vyhostenia do krajiny pôvodu navrhovateľa. V rozhodnutí o administratívnom vyhostení len stručne uviedol, že správny orgán skúmal existenciu prekážok administratívneho vyhostenia, pričom konštatoval, že nezistil prekážky administratívneho vyhostenia. Odporca neuviedol, vo vzťahu ku ktorej krajine nezistil prekážky vyhostenia, aj keď z výroku rozhodnutia, kde je uvedená Maďarská republika možno vyvodíť, že nezistil prekážky vyhostenia len vo vzťahu k Maďarsku. Ak by aj mal na mysli preskúmanie prekážok vyhostenia vo vzťahu ku krajine pôvodu navrhovateľa, tak takéto odôvodnenie odporcom zistenej neexistencie prekážok administratívneho vyhostenia nemožno vzhľadom na absolútnu povahu zásady non-refoulement považovať za dostačujúce a už vôbec nie, keď navrhovateľ pred odporcom svoje obavy vyjadril opakovane.

Uviedol, že nerozumie na základe čoho pracovníci ÚPZC po jeho zaistení uskutočnili osobný pohovor so zástupkyňou vedúceho diplomatickej misie ZÚ Iraku vo veci vyhost'ovania štátnych príslušníkov Iraku na územie domovskej krajiny, keď sa v rozhodnutí o administratívnom vyhostení uvádza jasne Maďarská republika ako krajina, do ktorej má byť navrhovateľ vyhostený. Navyše upriamil pozornosť na to, že sa v danom prípade jedná len o vyjadrenie ÚPZC Medved'ov, ktoré nemôže slúžiť ako relevantný podklad na to, aby odporca dospel k záveru, že neexistuje prekážka vyhostenia navrhovateľa do krajiny pôvodu a to z dôvodu, že ÚPZC Medved'ov nemá žiadny písomný dôkaz o tom, že by neexistovala prekážka realizácie vyhostenia do krajiny pôvodu, keďže sa jednalo len o osobný a ústny pohovor. Naopak, poukázal na to, ako v opravnom prostriedku riadnym spôsobom preukázal informáciami z dôveryhodných zdrojov, že prekážka vyhostenia do krajiny pôvodu existuje. Navrhovateľ k odvolaniu doložil ako dôkaz emailovú komunikáciu vo veci bezpečnostnej situácie v Iraku a existujúcich prekážok vyhostenia zo ZÚ Irackej republiky s tým, že dôvody, prečo neprichádza do úvahy jeho vyhostenie do inej časti Iraku ako provincie Anbár, odôvodnil už v samotnom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu.

K námietke týkajúcej sa dĺžky zaistenia, rizika útoku a aplikácie alternatív uviedol,

že k žiadnej z vyššie uvedených námietok sa krajský súd nevyjadril, napriek tomu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav. S ohľadom na uvedené považoval navrhovateľ odôvodnenie rozsudku krajského súdu za nepresvedčivé, nezrozumiteľné a nejasné.

Vo vzťahu k námietke, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávnych skutkových zistení stavu veci uviedol nasledovné:

1, K použitému dôvodu zaistenia podľa rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia

navrhovateľ poukázal na tvrdenia obsiahnuté v oprávnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, v ktorých uviedol, že dôvod na ďalšie pozbavenie jeho osobnej slobody, nad rámec šiestich mesiacov, ktoré strávil doteraz v zaistení, neexistuje z dôvodu, že dôvod na zaistenie podľa § 88 ods. 1 písm. a) bod. 1 zákona o pobyte cudzincov nebol daný od počiatku zaistenia navrhovateľa a dôvod na zaistenie podľa § 88 ods. 1 písm. b) prestal existovať momentom, kedy sa odporca dozvedel o skutočnosti, že výkon administratívneho vyhostenia navrhovateľa na územie Maďarskej republiky nebude možný z dôvodu odmietnutia zo strany maďarských štátnych orgánov. Dodal, že krajský súd mohol v danom prípade vrátiť vec odporcovi na ďalšie konanie s tým, aby sa odporca vysporiadal s touto skutočnosťou v ďalšom konaní, preskúmal riadnym spôsobom možné prekážky vyhostenia a vydal nové rozhodnutie o administratívnom vyhostení, ktoré by bolo vykonateľné.

Ďalej namietal, že sa odporca vo svojom rozhodnutí nikde nezaoberal, či existuje účel samotného predĺženia zaistenia. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporcu videl navrhovateľ v tom, že sa v rozhodnutí vôbec nezaoberal otázkou účelnosti a efektívnosti zaistenia navrhovateľa a navrhovateľovou vyhostiteľnosťou, pričom poukázal na judikatúru ako Ústavného súdu Slovenskej republiky, tak Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Z tejto judikatúry slovenských súdov vo veciach zaistenia cudzincov vyplýva, že je nevyhnutné uvádzať v rozhodnutiach správnych orgánov o zaistení, ako aj o predĺžení zaistenia, v čom pomôže zaistenie, resp. predĺženie doby zaistenia sledovanému cieľu, a taktiež je potrebné sa v rozhodnutí o zaistení, ako aj predĺžení zaistenia, vysporiadať s otázkou vyhostiteľnosti cudzinca.

Navrhovateľ mal za to, že nakoľko sa odporcovi v priebehu 6 mesačnej doby zaistenia nepodarilo vyhostiť navrhovateľa do Maďarska z dôvodu, že ho Maďarsko odmietlo prijať, vyhostenie navrhovateľa do Maďarskej republiky teda nie je možné realizovať, preto nemožno považovať ďalšie zaistenie navrhovateľa za účelné.

Namietal, že odporca sa v napadnutom rozhodnutí o zaistení vôbec nezaoberal tým ako chce sledovaný cieľ dosiahnuť, a prečo si myslí, že predĺženie zaistenia mu v tom napomôže, preto nie je možné považovať jeho rozhodnutie za zákonné a krajský súd tak nemohol dospieť k opačnému záveru a rozhodnutie odporcu potvrdiť.

Navrhovateľ namietal, že krajský súd vo svojom rozsudku nevytkol odporcovi, že v jeho rozhodnutí o predĺžení lehoty zaistenia navrhovateľa chýba zmienka o konkrétnych skutočnostiach naplňajúcich dôvod zaistenia. Naopak, rozhodnutie odporcu vyhodnotil ako rozhodnutie v súlade so zákonom o pobyte cudzincov ako aj v súlade so správnym poriadkom, na základe čoho dospel krajský súd k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tento svoj záver navyše krajský súd v rozhodnutí ani nijakým spôsobom neodôvodnil, čo spôsobuje nepresvedčivosť a nezrozumiteľnosť jeho rozhodnutia.

2. Vo vzťahu k riziku úteku a nahradeniu zaistenia miernejším donucovacím opatrením

navrhovateľ napadnutému rozhodnutiu odporcu vytykal, že odporca adekvátne neprešetril riziko úteku v jeho prípade s ohľadom na všetky okolnosti prípadu a skutočnosť, že ani prípadná predchádzajúca hrozba úteku nie je nemenná, a preto je potrebné ju vždy konfrontovať s aktuálnou situáciou. Odporca podľa názoru navrhovateľa dostatočne nepreukázal a neodôvodnil v čom spočívala obava z možného úteku navrhovateľa v prípade, že by namiesto rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia uložil navrhovateľovi jednu z alternatív k zaisteniu.

Navrhovateľ dôvodil, že sa nikdy v minulosti nepokúsil o útek a nikdy nedal odporcovi zámienku, na

základe ktorej by mohol dospieť k záveru existencie rizika jeho úteku. Odporcov záver o riziku úteku preto podľa navrhovateľa vychádza z nepodloženého predpokladu.

Taktiež namietal, že odporca ani z obsahu zápisnice o vyjadrení účastníka konania nemal na základe čoho dospieť k záveru, že existuje riziko úteku, nakoľko doteraz sa navrhovateľa ani raz neopýtal otázku, ktorá by sa týkala jeho prípadného správania v prípade prepustenia na slobodu, preto navrhovateľ dospel k záveru, že záver odporcu o riziku úteku vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 4Sp/14/2016 zo dňa 22. februára 2016, kde sa uvádza: „Z výpovedí navrhovateľa vyplýva, že jeho cieľovou krajinou je Belgicko, kde chce požiadať o azyl. I keď v spojitosti s inými okolnosťami by bolo možné takéto vyjadrenie navrhovateľa vykladať ako hrozbu rizika úteku, podľa názoru súdu bolo povinnosťou odporcu v konaní o zaistení navrhovateľa zistiť priamo položenou otázkou, ako by sa správal v prípade, ak by bol zo zadržania prepustený - teda ak by mu bol umožnený voľný pohyb na slovenskom území. Odporca však túto skutočnosť neskúmal a navrhovateľovi žiadnu otázku v tomto smere nepoložil. Pritom vyhodnotenie zámeru správania sa navrhovateľa, po vydaní rozhodnutia o jeho administratívnom vyhostení, je podstatnou skutočnosťou pre rozhodnutie, či zaistenie navrhovateľa je dôvodné s poukazom na vyššie cit. článok 15 ods. 1 Náratovej smernice. Ak teda odporca nevykonával na ev. správanie sa navrhovateľa v prípade jeho prepustenia zo zaistenia („na slobodu“) žiadne dokazovanie, takýto jeho postup nemohol vyhodnotiť inak ako nedostatočné zistenie stavu veci.“

Krajskému súdu vyčítal, že sa ani v tomto prípade vo svojom odôvodnení žiadnym spôsobom nevyjadril k uvedenej námietke. Keďže krajský súd len všeobecným spôsobom uviedol, že rozhodnutie odporcu je správne a v súlade so zákonmi, tak aj tento jeho záver, vzhľadom na námietky uvedené v oprávnom prostriedku navrhovateľa ako aj na právnu úpravu a rozhodovaciu prax slovenských súdov, bol podľa názoru navrhovateľa nesprávny.

3. Vo vzťahu k dĺžke zaistenia

Navrhovateľ bol toho názoru, že krajský súd sa ani k tejto jeho námietke vo svojom rozhodnutí nikde nevyjadril.

Navrhovateľ namietal, že odôvodnenie rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia v časti odôvodnenia dĺžky zaistenia nezodpovedá výroku rozhodnutia o administratívnom vyhostení, za účelom výkonu ktorého bol zaistený. Vo výroku rozhodnutia o administratívnom vyhostení sa uvádza, že odporca administratívne vyhostí navrhovateľa z územia Slovenskej republiky do Maďarskej republiky a nie do domovskej krajiny, kde sa očividne odporca v súčasnosti snaží navrhovateľa vyhostiť.

Ďalej namietal, že odporca v rozhodnutí o predĺžení lehoty zaistenia neuviedol úkony, ktoré je ďalej potrebné vykonať za účelom výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení navrhovateľa. V tejto súvislosti navrhovateľ poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 4Sp/1/2016 zo dňa 15. januára 2016, v ktorom tento uviedol: „Okrem uvedeného súd tiež poukazuje na skutočnosť, že odporca iba vo všeobecnosti odôvodnil stanovenie dĺžky zaistenia. Podľa názoru súdu, odporca mal aj s poukazom na špecifiká tohto konkrétneho prípadu, venovať odôvodneniu dĺžky zaistenia navrhovateľa väčšiu pozornosť a teda aspoň demonštratívnym spôsobom poukázať na úkony, ktoré bude potrebné vykonať za účelom výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení.“ Taktiež poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 4Sp/14/2016 zo dňa 22. februára 2016, z ktorého vyplýva, že: „Odporca v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v časti, týkajúcej sa stanovenia dĺžky zaistenia uviedol, že počas doby zaistenia navrhovateľa vykoná všetky dostupné úkony smerujúce k zabezpečeniu výkonu administratívneho vyhostenia. Ani len demonštratívnym spôsobom nešpecifikoval, aké úkony po dobu zaistenia navrhovateľa vykoná. Teda dĺžku zaistenia v podstate neodôvodnil. Požiadavka odôvodnenia stanovenej dĺžky zaistenia sa v tomto konkrétnom prípade javí o to dôležitejšou, nakoľko navrhovateľ nie je vlastníkom cestovného, či iného osobného dokladu, predovšetkým však ku

skutočnosti, že odporcovi sa od 06. septembra 2015 (odkedy trvá obmedzenie osobnej slobody navrhovateľa formou jeho zaistenia) opakovane - tri razy - nepodarilo navrhovateľa vrátiť na maďarské územie aplikáciou readmisnej dohody, uzatvorenej s vládou Maďarskej republiky.“

Namietal ďalej, že odporca nemohol stanoviť dĺžku predĺženia lehoty zaistenia navrhovateľa ani z písomnej informácie ÚPZC Medveďov evidovanej pod číslom PPZ-HCP-ME-2014/012778-002 zo dňa 24. júna 2015 a to z dôvodu, že sa tam uvádza odporúčaná dĺžka zaistenia v prípade štátnych príslušníkov Iraku, ktorí nespôlpracujú a nedisponujú cestovným dokladom, 6 mesiacov a navrhovateľ sa nachádza v zaistení už od 18. septembra 2015, čo je viac ako šesť mesiacov, pričom sa ÚPZC Medveďov v priebehu obdobia šiestich mesiacov zaistenia navrhovateľa nepodarilo jeho vyhostenie do Maďarskej republiky, ako ani vybaviť mu cestovný doklad, čo je ďalším dôkazom bezúčelnosti ďalšieho pozbavovania osobnej slobody navrhovateľa.

Poukázal ďalej na skutočnosť, že ZÚ Irackej republiky na Slovensku nie je oprávnený vydávať cestovné doklady, ale len dočasný jednorazový cestovný doklad tzv. laissez passer, avšak len na základe iného dokladu totožnosti.

V ďalšom uviedol, že skutočnosť, že navrhovateľ odmietol vyplniť a podpísať papiere predložené príslušníkmi ÚPZC Medveďov, nespĺňa vzhľadom na závažnosť zásahu do práva na osobnú slobodu, kritérium primeranosti, z ktorého vychádza aj smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (ďalej len „návratová smernica“) keď v bode 16 preambuly sa uvádza, že „Využitie zaistenia na účely odsunu by malo byť s ohľadom na použité prostriedky a sledované ciele obmedzené a viazané na zásadu primeranosti. Zaistenie je oprávnené len na prípravu návratu alebo vykonanie procesu odsunu a ak by uplatnenie miernejších donucovacích opatrení nebolo dostatočné“.

Zdôraznil, že trvá na tom, že ani uvedená skutočnosť nenapĺňa zákonné podmienky potrebné pre predĺženie lehoty zaistenia. Predĺženie lehoty zaistenia musí byť odôvodnené a nevyhnutné, musí sledovať zákonný účel, nemôže byť akýmsi „trestom“ a prostriedkom nátlaku zo strany odporcu. K dodatočnému vysvetleniu údajnej „nespolupráce“ navrhovateľa, ako ju nazvalo ÚPZC Medveďov dodal, že za celú dobu zaistenia navrhovateľa od 18. septembra 2015 dodnes, bol zo strany príslušníkov zaistenia s navrhovateľom len raz uskutočnený pohovor bez zabezpečenia riadneho tlmočenia do arabského jazyka. Počas tohto pohovoru mu boli predložené papiere na vyplnenie bez akéhokoľvek vysvetlenia. Navrhovateľ uviedol, že hovorí len jazykom arabským a čítanie v latinke neovláda. Keďže nevedel o čo sa jedná, odmietol predložené papiere podpísať a vyplniť, čo ÚPZC Medveďov vyhodnotilo neodôvodnene v jeho neprospech.

Vzhľadom na uvedené nemožno „nespoluprácu“ navrhovateľa vyhodnotiť ako dôvod, pre ktorý sa napriek vykonaným úkonom nerealizovalo administratívne vyhostenie navrhovateľa. Poukázal na to, že predĺžiť zaistenie možno iba v prípade, ak napriek všetkým úkonom zo strany odporcu nie je možné vyhostenie realizovať.

Opätovne zhodnotil, že z napadnutého rozhodnutia odporcu ani krajského súdu nevyplýva, prečo bolo potrebné predĺžiť lehotu zaistenia navrhovateľa o ďalších šesť mesiacov ako ani skutočnosť, či je vôbec takéto predĺženie lehoty zaistenia účelné a efektívne.

Navrhovateľ dospel k záveru, že na základe vykonaného dokazovania boli všetky ním uvedené informácie a skutočnosti krajskému súdu známe, no napriek tomu ich pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy a teda vychádzal z nesprávnych skutkových zistení (§ 205 ods. 2 písm. d) OSP).

Dal súdu na vedomie, že žiada o urýchléné konanie v zmysle čl. 5 ods. 4 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, aby sa tak minimalizovala lehota pozbavenia jeho osobnej slobody. Zároveň žiadal z vyššie uvedených dôvodov, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil

napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nariaďuje sa bezodkladné prepustenie navrhovateľa zo zaistenia alebo prípadne zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca sa k odvolaniu vyjadril v podaní zo dňa 12. mája 2016, v ktorom uviedol, že má za to, že súd dostatočným spôsobom v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na dôkazy, na základe ktorých rozhodol. Ako správne potvrdil, dôvody zaistenia navrhovateľa sa nezmenili a naďalej trvajú. Dôvodmi a námietkami, ktoré navrhovateľ uvádza v opravnom prostriedku, sa správny orgán už zaoberal v stanovisku k opravnému prostriedku proti rozhodnutiu o predĺžení lehoty zaistenia navrhovateľa. Odporca poukázal na to, že v napadnutom konaní postupoval podľa zákona o pobyte cudzincov, ako aj podľa zákona o správnom poriadku. V predmetnej veci nerozhodoval o zaistení, ale zaoberal sa otázkou predĺženia lehoty zaistenia podľa tretej vety ustanovenia § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov.

Uviedol, že navrhovateľ bol zaistený z dôvodov podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov a podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, nakoľko je to potrebné v konaní o administratívnom vyhostení s cieľom zabezpečiť vycestovanie navrhovateľa do krajiny podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov (krajiny pôvodu, krajiny tranzitu - Maďarskej republiky, ktorejkoľvek tretej krajiny, do ktorej sa štátny príslušník tretej krajiny dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme) nakoľko existuje riziko úteku navrhovateľa a je to potrebné na účel výkonu administratívneho vyhostenia.

Zdôraznil, že dôvody zaistenia navrhovateľa sa nezmenili a naďalej trvajú, dôkazom čoho je rozhodnutie o zaistení č. PPZ-HCP-BB5-23-013/2015-AV s uvedením dôvodov zaistenia, ktoré bolo tak Krajským súdom Bratislava, ako aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky potvrdené. Túto skutočnosť uviedol aj krajský súd v napadnutom rozsudku.

Odporca mal ďalej za to, že riadne zistil skutkový stav a navrhovateľa zaistil a predĺžil lehotu jeho zaistenia z dôvodu, že je to potrebné v konaní o administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky s cieľom zabezpečiť jeho vycestovanie do krajiny podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, nakoľko existovalo a existuje naďalej riziko jeho úteku, a je to potrebné na účel výkonu administratívneho vyhostenia z územia Slovenskej republiky. Zákonným dôvodom je naďalej existencia právoplatného a vykonateľného rozhodnutia odporcu o administratívnom vyhostení a zákaze vstupu č. PPZ-HCP-BB5-23-012/2015-AV.

Poznamenal, že prekážky administratívneho vyhostenia je policajný útvar povinný skúmať pri rozhodovaní o administratívnom vyhostení cudzinca, čo bolo vykonané v rozhodnutí o administratívnom vyhostení a zákaze vstupu odporcu č. PPZ-HCP-BB5-23-012/2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05. októbra 2015.

Poukázal na osobný pohovor so zástupkyňou vedúceho diplomatickej misie Veľvyslanectva Irackej republiky so sídlom v Bratislave, ktorý vykonali pracovníci zariadenia po zaistení navrhovateľa vo veci vyhost'ovania ich štátnych príslušníkov, podľa ktorého v súčasnosti neexistuje žiadna prekážka, kvôli ktorej by nebolo možné realizovať prípadné vyhostenie do krajiny pôvodu - registratúrny záznam ÚPZC Medveďov č. PPZ-HCP-ME-8-005/2016 - U zo dňa 16. marca 2016.

K námietke navrhovateľa, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávnych zistení stavu veci, odporca uviedol, že zákonom stanovené dôvody na zaistenie naďalej existujú. Konanie o administratívnom vyhostení s cieľom zabezpečiť vycestovanie navrhovateľa z územia Slovenskej republiky stále prebieha, nebolo ukončené. Riziko jeho úteku naďalej existuje. Otázkou existencie rizika úteku sa správny orgán zaoberal dostatočne v odôvodnení rozhodnutia, kde sú uvedené dôvody, ktoré vedú v prípade navrhovateľa k tomuto záveru. Dôvodmi sú hlavne jeho nelegálny prechod vonkajšej

hranice, jednoznačný úmysel migrovať do západnej Európy, chýbajúci doklad a jednoznačná identifikácia navrhovateľa, nedostatok finančných prostriedkov, absencia spolupráce pri určovaní totožnosti, predchádzajúce aj terajšie správanie, kde možno považovať aj to, že navrhovateľ nevyužil možnosť dobrovoľného návratu, nechce sa vrátiť, chce naďalej nelegálne migrovať. Zákonným dôvodom je aj naďalej existencia právoplatného a vykonateľného rozhodnutia odporcu o administratívnom vyhostení a zákaze vstupu č. PPZ-HCP-BB5-23-012/2015-AV.

Vo vzťahu k námietke nedostatočného skúmania a odôvodnenia alternatív k zaisteniu navrhovateľa s poukazom na § 89 ods. 1 a ods. 3 zákona o pobyte cudzincov odporca uviedol, že po vyhodnotení dokazovania z pohľadu toho, že navrhovateľ nemá na území Slovenskej republiky udelený žiadny druh pobytu, je bez finančných prostriedkov, z pohľadu na jeho osobu, jeho pomery a miery ohrozenia účelu zaistenia, zistených v konaní podľa zápisnice navrhovateľa, lustrácie, osobnej prehliadky a všetkých dôkazoch založených v spise, alternatíva zaistenia bola vylúčená. Touto otázkou sa správny orgán zaoberal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

Poznamenal, že dĺžka lehoty zaistenia, resp. predĺženie lehoty zaistenia a individuálne posúdenie prípadu a riadne zdôvodnenie lehoty, bola hlavným predmetom vydaného a napadnutého rozhodnutia.

Dňa 16. marca 2016 bol správne mu orgánu zo strany ÚPZC Medveďov pod č. PPZ-HCP-ME-8-005/2016-U doručený registratúrny záznam, podľa ktorého zariadenie žiadalo o predĺženie lehoty zaistenia navrhovateľa v zmysle § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov. Zariadenie upovedomilo správny orgán o tom, že pracovníci ÚPZC Medveďov po zaistení navrhovateľa dňa 18. septembra 2015 vykonali osobný pohovor so zástupkyňou vedúceho diplomatickej misie Veľvyslanectva Irackej republiky so sídlom v Bratislave vo veci vystavovania dokladov. Zastupiteľský úrad Irackej republiky uviedol, že môžu vystaviť tzv. Laisser - Passer, ktorý je platný na 1 mesiac a slúži na návrat do krajiny pôvodu. Vo veci vyhostovania štátnych príslušníkov Irackej republiky zastupiteľský úrad uviedol, že v súčasnosti neexistuje žiadna prekážka, kvôli ktorej by nebolo možné realizovať prípadné vyhostenie do krajiny pôvodu.

Ďalej zariadenie upovedomilo správny orgán o tom, že pracovníci vykonali viac krát s navrhovateľom pohovor za účelom zistenia totožnosti. Podľa oznámenia pri pohovore mu bol predložený osobný dotazník s otázkami smerujúcimi k zisteniu totožnosti. Počas pohovoru odmietol akúkoľvek spoluprácu a predmetné dotazníky nevyplnil.

V odôvodnení zaslanej žiadosti ÚPZC Medveďov ohľadne totožnosti navrhovateľa zaslal žiadosť o vykonanie lustrácie na území Iraku, a to prostredníctvom NÚ Interpol Bratislava. Do dnešného dňa zariadenie nedisponuje novými skutočnosťami ohľadne totožnosti osoby navrhovateľa.

ÚPZC Medveďov sa zaoberal otázkou vyhostenia navrhovateľa na územie Maďarska, no do dnešného dňa neeviduje žiadnu odpoveď v tejto veci, či príslušné maďarské orgány súhlasia s vyhostením na ich územie. V prípade navrhovateľa sa skúmala zariadením možnosť jeho vyhostenia na územie Bulharska a taktiež Turecka, a v oboch prípadoch zariadenie bolo informované, že Iracká republika má vízovú povinnosť voči obidvom štátom a prípadný súhlas na vyhostenie je podmienený cestovným dokladom s vízom.

V závere žiadosti zariadenie uviedlo, že navrhovateľ s príslušníkmi ÚPZC Medveďov nespolupracuje, navrhovateľ nedisponuje žiadnym cestovným dokladom a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti existuje reálny predpoklad, že v zákonom stanovenej lehote zaistenia, t.j. do 17. marca 2016 rozhodnutie o administratívnom vyhostení vydané odporcom dňa 18. septembra 2015 pod č. PPZ-HCP-BB5-23-012/2016-AV nebude možné realizovať. Po preskúmaní zaslaných podkladov pre rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia správny orgán pristúpil dňa 17. marca 2016 k predĺženiu lehoty zaistenia navrhovateľa.

Odporca dal do pozornosti, že aj v tomto prípade v danej veci nejde o konkrétny dátum lehoty zaistenia, ale ide o hraničný termín doby zaistenia, na čas nevyhnutne potrebný s tým, že boli zohľadnené

skutočnosti uvedené v žiadosti zariadenia o predĺženie lehoty zaistenia a značných skúseností súvisiacich s vykonávaním potrebných opatrení a úkonov na výkon vyhostenie štátnych príslušníkov Iraku v súvislosti s dĺžkou návratovej procedúry ÚPZC Medveďov.

Odporca uviedol, že trvá na všetkých skutočnostiach, ktoré boli uvedené v stanovisku k opravnému prostriedku voči rozhodnutiu o predĺžení lehoty zaistenia zo dňa 08. apríla 2016. Skutočnosti uvedené navrhovateľom v opravnom prostriedku proti rozsudku krajského súdu považoval za irelevantné a vydané rozhodnutie za zákonné.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB5-6-006/2016-AV zo dňa 17. marca 2016 rozhodol o predĺžení lehoty zaistenia navrhovateľa podľa ustanovenia § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov dňom 17. marca 2016 do 17. septembra 2016, na čas nevyhnutne potrebný, teda na dobu realizácie výkonu administratívneho vyhostenia uloženého vykonateľným rozhodnutím odporcu č. PPZ-HCP-BB5-23-012/2015-AV zo dňa 18. septembra 2015 a ponechal ho umiestneného v zariadení Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ bol odovzdaný pred správny orgán za účelom vykonania ďalších úkonov v konaní o jeho administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky, v ktorom je potrebné rozhodnúť o predĺžení lehoty zaistenia a to na účel zrealizovania výkonu administratívneho vyhostenia z územia Slovenskej republiky.

Navrhovateľ bol dňom 18. septembra 2015 rozhodnutím odporcu č. PPZ-HCP-BB5-23-013/2015-AV zaistený a umiestnený do ÚPZC Medveďov na dobu do 17. marca 2016. Rozhodnutie o zaistení navrhovateľa bolo po preskúmaní Krajským súdom Bratislava rozsudkom č. k. 9Sp/103/2015-30, ako aj Najvyšším súdom Bratislava rozsudkom č. k. 10SZa/18/2015, potvrdené. Rozsudky súdov nadobudli právoplatnosť dňa 23. novembra 2015.

Dňa 16. marca 2016 bol správne orgánu zo strany ÚPZC Medveďov pod č. PPZ-HCP-ME-8-005/2016-U doručený registratúrny záznam, ktorým zariadenie požiadalo o predĺženie lehoty zaistenia navrhovateľa v zmysle § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov. Zariadenie upovedomilo správny orgán o tom, že pracovníci ÚPZC Medveďov po zaistení navrhovateľa dňa 18. septembra 2015 vykonali osobný pohovor so zástupkyňou vedúceho diplomatickej misie Veľvyslanectva Irackej republiky so sídlom v Bratislave, vo veci vystavovania dokladov. Zastupiteľský úrad Irackej republiky uviedol, že môžu vystaviť tzv. Laisser - Passer, ktorý je platný na 1 mesiac a slúži na návrat do krajiny pôvodu. Vo veci vyhostovania štátnych príslušníkov Irackej republiky zastupiteľský úrad uviedol, že v súčasnosti neexistuje žiadna prekážka, kvôli ktorej by nebolo možné realizovať prípadné vyhostenie do krajiny pôvodu.

Ďalej zariadenie upovedomilo správny orgán o tom, že pracovníci vykonali viac krát s navrhovateľom pohovor za účelom zistenia totožnosti. Podľa oznámenia pri pohovore mu bol predložený osobný dotazník s otázkami smerujúcimi k zisteniu totožnosti. Počas pohovoru odmietol akúkoľvek spoluprácu a predmetné dotazníky nevyplnil.

V odôvodnení zaslanej žiadosti ÚPZC Medveďov ohľadne totožnosti navrhovateľa zaslal žiadosť o vykonanie lustrácie na území Iraku, a to prostredníctvom NÚ Interpol Bratislava. Do dnešného dňa zariadenie nedisponuje novými skutočnosťami ohľadne totožnosti osoby. Odporca poznamenal, že ÚPZC Medveďov sa zaoberalo otázkou vyhostenia navrhovateľa na územie Maďarska, no do dnešného dňa neeviduje žiadnu odpoveď v tejto veci, či príslušné maďarské orgány súhlasia s vyhostením na ich územie. V prípade navrhovateľa zariadenie skúmalo možnosť jeho vyhostenia na územie Bulharska a taktiež Turecka a v oboch prípadoch bolo informované, že Iracká republika má vízovú povinnosť voči obidvom štátom a prípadný súhlas na vyhostenie je podmienený cestovným dokladom s vízom. V

závere žiadosti zariadenie uviedlo, že navrhovateľ s príslušníkmi ÚPZC Medveďov nespolupracuje, nedisponuje žiadnym cestovným dokladom a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti existuje reálny predpoklad, že v zákonom stanovenej lehote zaistenia, t.j. do 17. marca 2016 rozhodnutie o administratívnom vyhostení vydané odporcom dňa 18. septembra 2015 pod č. PPZ-HCP-BB5-23-012/2016-AV nebude možné realizovať. Po preskúmaní zaslaných podkladov pre rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia správny orgán pristúpil dňa 17. marca 2016 k predĺženiu lehoty zaistenia navrhovateľa.

Lustráciou v informačných systémoch Policajného zboru odporca zistil, že na území Slovenskej republiky navrhovateľ nemá udelený žiadny druh trvalého alebo prechodného pobytu podľa zákona o pobyte cudzincov a nebol ani žiadateľom o udelenie azylu, alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany podľa zákona o azyle. Na útvar bolo potvrdené, že navrhovateľ sa zdržiaval na území Slovenskej republiky bez platného cestovného dokladu a ako vízový cudzinec sa zdržiaval na území Slovenskej republiky bez platného víza alebo platného povolenia na pobyt, alebo dočasného povolenia k pobytu vydaného jednou zo zmluvných strán, čím porušil ustanovenie čl. 19 ods. 1 a čl. 21 ods. 1, ods. 2 Schengenského dohovoru a nesplnil podmienky na vstup na územie členských štátov.

Na základe skutočností uvedených v zápisnici, tvoriacich súčasť spisového materiálu vo veci administratívneho vyhostenia účastníka konania, ako aj na základe vyššie uvedených listinných dôkazov, správny orgán považoval za dostatočne preukázanú skutočnosť, že navrhovateľ sa na území Slovenskej republiky zdržiava neoprávnene. Po jeho zadržaní, správny orgán mal za to, že na územie Slovenskej republiky vstúpil vedome bez oprávnenia, nelegálne. Svojím neoprávneným pobytom navrhovateľ ohrozuje záujem spoločnosti, ktorá má právo na spoločenskú bezpečnosť a budovanie základných sociálnych a ekonomických pilierov štátu. Navrhovateľ je štátny príslušník tretej krajiny, ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky neoprávnene, bez platného cestovného dokladu a príslušného víza, teda správny orgán považoval postup podľa § 84 ods. 1 písm. a/ a písm. d/ zákona o pobyte cudzincov (zabezpečiť výkon administratívneho vyhostenia) za zákonný a dôvodný.

Odporca mal ďalej za to, že sú naplnené podmienky stanovené zákonom o pobyte cudzincov na zaistenie navrhovateľa v konaní o administratívnom vyhostení s cieľom zabezpečiť jeho vycestovanie do krajiny podľa § 77 ods. 1, ak existuje riziko jeho úteku. Správny orgán uviedol, že riziko úteku u navrhovateľa je dané existenciou dôvodov, ktoré vychádzajú z objektívnych kritérií stanovených v zákone o pobyte cudzincov - chýbajúce doklady, chýbajúce miesto bydliska, nedostatok finančných prostriedkov, absencia spolupráce pri určovaní totožnosti a predchádzajúce správanie (nelegálna migrácia, útek). Podľa dôkazov a správania navrhovateľa existencia rizika úteku trvá, kým nebude reálne potvrdená jeho totožnosť vydaním cestovného dokladu príslušného štátu, ktorého je štátnym príslušníkom a vykonané jeho administratívne vyhostenie z územia Slovenskej republiky.

Pred vydaním rozhodnutia o zaistení sa odporca zaoberal aj tým, či bude možné vykonať administratívne vyhostenie v zmysle § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, teda či bude naplnený účel zaistenia. Podľa § 90 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov je potrebné opatrenia a úkony na výkon vyhostenia navrhovateľa povinné vykonať zariadenie, v tomto prípade ÚPZC Medveďov.

Podľa písomnej informácie zariadenia evidovanej pod číslom PPZ-HCP-ME-2014/012778-002 zo dňa 28. decembra 2015 všetky žiadosti o NCD vykonáva ÚPZC Medveďov, ktorý plní úlohy s celoslovenskou pôsobnosťou. Na základe doterajšej praxe útvar potvrdil, že ak cudzinec nedisponuje platným cestovným dokladom a odmieta spoluprácu s pracovníkmi ÚPZC Medveďov, po preštudovaní spisu pristupujú k lustráciám a následnému zisťovaniu totožnosti zaisteného cudzinca. Odovzdáva sa žiadosť o vystavenie náhradného cestovného dokladu na príslušnom ZÚ so sídlom v Bratislave. Potvrdenie totožnosti, vystavenie NCD a samotný proces realizácie výkonu vyhostenia je v tomto prípade zdĺhavý proces, preto zariadenie odporúča zaistiť štátneho príslušníka Iraku bez dokladu na dobu (6) šiestich mesiacov.

Dňa 17. marca 2016 bol navrhovateľ správnym orgánom v zmysle § 3 ods. 2 správneho poriadku vyzvaný, aby sa vyjadril do zápisnice o vyjadrení účastníka konania podľa § 22 ods. 1 správneho

poriadku spísanej dňa 17. marca 2016, evidovanej pod číslom PPZ-HCP-BB5-6-005/2016-AV. Podľa nej navrhovateľ potvrdil osobné údaje, vypovedal že nemá cestovný doklad, finančné prostriedky a domov sa nechce vrátiť. O azyl na území Slovenskej republiky nepožiadala, a ani nechce. Chce ísť do Rakúska, alebo Nemecka, to mu je jedno, do ktorého štátu. V domovskom štáte sa trestného činu nedopustil, ale nechce sa tam vrátiť. Uviedol, že všetko je v rukách polície. Na záver mu bol predložený kompletný spisový materiál, ktorý tvorí podklady pre vydanie rozhodnutia o zaistení a bol poučený o jeho práve ešte sa k veci vyjadriť. Podľa zápisnice opätovne uviedol, že všetko už povedal v predchádzajúcej zápisnici, a preto nemá už čo dodať k predmetnému konaniu. Na území Slovenskej republiky nemá žiadnu rodinu. V domovskom štáte mu nehrozí žiadny trest, nedopustil sa žiadneho trestného činu a domov sa nechce vrátiť. Po oboznámení s celým spisom sústredeným pred vydaním rozhodnutia vo veci jeho zaistenia nežiadal doplnenie alebo zmenu zápisnice.

Následne podľa ustanovenia § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov odporca predĺžil dĺžku lehoty zaistenia od 17. marca 2016 do 17. septembra 2016. Poznamenal, že uvedená doba zaistenia je nevyhnutná, pretože počas nej zariadenie vykoná všetky dostupné úkony smerujúce k vyhosteniu navrhovateľa z územia Slovenskej republiky. Predpokladanými úkonmi nutnými na reálne vykonanie administratívneho vyhostenia navrhovateľa je potvrdenie jeho totožnosti, komunikácia so zastupiteľským úradom štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, zabezpečenie náhradného cestovného dokladu a úkony k samotnej realizácii administratívneho vyhostenia. Doba zaistenia sa môže skrátiť, pričom presná doba zaistenia sa nedá konkrétne určiť, nakoľko závisí od viacerých neovplyvniteľných faktorov, hlavne závisí od spolupráce cudzinca pri vybavovaní cestovného dokladu potrebného k reálnemu vyhosteniu. Dĺžka lehoty zaistenia sa taktiež bude odvíjať od dĺžky vybavenia potrebných náležitostí nutných k vystaveniu NCD pre účastníka konania.

Odporca vyjadril názor, že doba zaistenia je priamo úmerná dobe vystavenia cestovného dokladu ako aj vybaveniu všetkých potrebných náležitostí k reálnemu fyzickému vyhosteniu navrhovateľa do domovskej krajiny. Počas celej doby zaistenia bude odporca postupovať v zmysle ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov - či trvá účel zaistenia.

V súvislosti s alternatívami zaistenia podľa § 89 ods. 1 písm. a/, písm. b/ zákona o pobyte cudzincov správny orgán prihladal na skutočnosť, že totožnosť navrhovateľa nie je potvrdená. V konaniach taktiež uvádzal nepravdivé údaje o svojej štátnej príslušnosti, na základe čoho vyhodnotil správny orgán navrhovateľa za nedôveryhodnú osobu.

Po vyhodnotení osoby navrhovateľa a z dôvodu toho, že navrhovateľ je od 18. septembra 2015 umiestnený v ÚPZC Medveďov a jeho finančná situácia, ako ani ostatné pomery, sa nijako nezmenili, mal odporca za nepochybné, že nemohol konať v zmysle ustanovenia § 89 ods. 1 písm. a, alebo písm. b/ zákona o pobyte cudzincov a dospel k záveru, že navrhovateľovi nemožno uložiť jednu z alternatív zaistenia podľa citovaného ustanovenia zákona o pobyte cudzincov, nakoľko tento by svoju povinnosť nevedel reálne splniť, resp. vykonať a jeho odsun by mohol byť z pohľadu existencie rizika jeho úteku ohrozený. Účelnosť zaistenia videl odporca v situácii, v ktorej sa navrhovateľ nachádzal. V zariadení je obmedzená protiprávna činnosť navrhovateľa, pričom je v tomto zariadení zároveň zabezpečená zdravotná starostlivosť, ako aj naplnenie životných potrieb na primeranej úrovni.

Na záver správny orgán uviedol, že predĺženie lehoty zaistenia je cieľavedomý, racionálny prostriedok v konaní o administratívnom vyhostení navrhovateľa z územia Slovenskej republiky, ktorým správny orgán zákonne zakročil voči osobe navrhovateľa z dôvodov, ktoré sú vyššie uvedené.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že

rozhodnutie krajského súdu je potrebné zrušiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. mája 2015.

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o predĺžení lehoty zaistenia navrhovateľa podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského súdu, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal najmä, či sa krajský súd zaoberal námietkami navrhovateľa, pretože navrhovateľ v odvolaní namietal, že rozsudok krajského súdu je nezákonný a nesprávny z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a zmätočnosti.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespôsobuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietal, že rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný a zmätočný.

Uvedenú námietku vyhodnotil odvolací súd za dôvodnú. Navrhovateľ v opravnom prostriedku jasne a zrozumiteľne uviedol, v čom vidí nezákonnosť napadnutého rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia. Navrhovateľ namietal, že rozhodnutie odporcu je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov. Podľa navrhovateľa, aby nebolo možné považovať rozhodnutie správneho orgánu o zaistení za arbitrárne, musia byť splnené nasledovné podmienky: musí existovať zákonom stanovený dôvod na zaistenie, aplikácia zaistenia ako posledná možnosť za predpokladu, že iné menej závažné donucujúce prostriedky nie je možné použiť, dĺžka zaistenia musí byť čo najkratšia, individuálne posúdenie prípadu a riadne odôvodnenie rozhodnutia o zaistení. Navrhovateľ ďalej namietal, že odporca vo svojom rozhodnutí nikde neuvádza, či skúmal účel samotného predĺženia zaistenia. V súvislosti s uvedeným mal za to, že správny orgán sa aj v odôvodnení rozhodnutia o zaistení musí zaoberať otázkou „vyhostiteľnosti“ cudzinca a to v súvislosti s konkrétnou krajinou, do ktorej má byť cudzinec vyhostený. V opačnom prípade by išlo zo strany odporcu o arbitrárne zbavenie slobody v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f) Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odporca podľa navrhovateľa dostatočne nepreukázal a neodôvodnil v čom spočíva obava z jeho možného úteku. Keďže odporca v napadnutom rozhodnutí o predĺžení lehoty zaistenia zo dňa 17. marca 2016 výslovne uviedol, že bude uskutočňovať úkony smerujúce k realizácii výkonu rozhodnutia o

administratívnom vyhostení do mojej domovskej krajiny, čo nezodpovedá výroku rozhodnutia o administratívnom vyhostení, za účelom výkonu ktorého som bol zaistený, dopustil sa týmto postupom porušenia základného princípu právnej istoty a takýto postup odporcu predstavuje pochybenie odôvodňujúce zrušenie napadnutého rozhodnutia. Navyše odporca podľa navrhovateľa nezistil skutočný stav spôsobom dostatočným na posúdenie veci a náležitým spôsobom nepreskúmal prekážky vyhostenia vo vzťahu k mojej domovskej krajine, čím porušil povinnosti, ktoré mu ukladá zákon o pobyte cudzincov v § 77 ods. 1 a v § 81, a preto takéto konanie predstavuje dôvod na zrušenie rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia ako podľa ustanovenia § 250i ods. 2 písm. c) OSP, tak aj podľa ustanovenia § 250i ods. 2 písm. e) OSP.

Krajský súd sa ani jednou z námietok navrhovateľa nezaoberal.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 15. júla 2010, sp. zn. 5 Cdo 106/2010)

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03), dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby sudy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré rozhodnutie správneho orgánu o predĺžení lehoty zaistenia potvrdil. Jeho rozhodnutie trpí vadami, pre ktoré odvolací súd nemohol zaujať stanovisko k zákonnosti rozhodnutia odporcu, pretože zjavne nie je odôvodnené, resp. ústavne konformné, pretože krajský súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov nie že neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, ale sa ich ani nedotkol.

Rozsudok súdu prvého stupňa podľa názoru odvolacieho súdu nedáva zrozumiteľným spôsobom odpoveď na otázky a argumenty nastolené navrhovateľmi, čím im odňal možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Odvolací súd má za to, že vlastné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa je nedostatočné s tým, že vlastný právny názor súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje, čo nezodpovedá zákonným limitom odôvodnenia rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 157 ods.2 O.s.p.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Za tohto stavu je napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Navyše, rozhodnutím a postupom súdu prvého stupňa bolo obmedzené právo navrhovateľa na spravodlivé konanie. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok umožňuje, a to najmä zúčastniť sa pojednávania vo veci, byť vypočutý ako účastník, robiť podania, podávať opravné prostriedky a pod.

Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu, ktoré poskytuje záruku, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Účastníci konania majú právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré súvisia s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Ide o predpoklad účinného uplatňovania práva na opravné prostriedky stranami v konaní. Navyše, odôvodnenie súdneho rozhodnutia je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti.

Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska, preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu nedáva odpoveď na otázky nastolené navrhovateľom, pričom odvolací súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať, pretože takýmto postupom súdu by sa odňala možnosť konať pred súdom, dospel odvolací súd k potrebe zrušenia rozsudku krajského súdu.

Vzhľadom k tomu, že krajský súd sa námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku nezaoberal, odňal navrhovateľovi možnosť konať o uplatnených námietkach pred súdom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu postupovať vo vyššie načrtnutej línii,

prejednať vec v medziach podaného odvolania, dôsledne sa vysporiadať so všetkými námietkami navrhovateľa, znovu vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodniť.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.